

ผลการพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน

Results of the development of nursing practice guidelines for the prevention of urinary tract infections in patients receiving urinary catheters in Bueng Sam Phan Hospital

(Received: April 21,2021; Accepted: June 2,2021)

สมร ประทุมไทย

SamronPhathumthai

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(พยาบาลเฉพาะทาง) สาขาวิชาการพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ
โรงพยาบาลบึงสามพัน อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะในหอผู้ป่วยโรงพยาบาลบึงสามพันและเปรียบเทียบอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะในหอผู้ป่วยโรงพยาบาลบึงสามพัน โดยศึกษาระหว่างเดือนพฤษภาคม 2563 ถึง ธันวาคม พ.ศ.2563 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะในหอผู้ป่วยหญิงชายในของโรงพยาบาลบึงสามพัน ชาย 86 คน และหญิง 40 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสังเกตวิเคราะห์ข้อมูลโดย สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ Multi way ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า ระดับการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยหญิงและชาย อยู่ในระดับดี และพยาบาลที่มี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน พบว่าการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งตึกผู้ป่วยชายและตึกผู้ป่วยหญิง นอกจากนี้ยังพบว่าระหว่างเดือน สิงหาคม ถึง ธันวาคม ที่ไม่พบผู้ป่วยCAUTI ติดเชื้อ

คำสำคัญ : แนวทางปฏิบัติการพยาบาล , การป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ ,

ABSTRACT

This research was Quasi Experiment aimed to development of nursing practice guidelines for the prevention of urinary tract infections in patients receiving urinary catheters in Bueng Sam Phan Hospital. And compare hospital infection rate of urinary tract infections in patients receiving urinary catheters in Bueng Sam Phan Hospital. The study was conducted between May 2020 and December 2020. Sample size were 86 males and 40 females patients receiving urinary catheterization in the female/male ward of Bueng Sam Phan Hospital. Collect data from questionnaires and observation forms. Data were analyzed by descriptive statistics such as mean, standard deviation. And inferential statistics such as Multi way ANOVA

The results of the study found that level of nursing practice adherence and satisfaction in preventing urinary tract infections in patients receiving urinary catheterization in Bueng Samphan Hospital in female and male ward were good level. And nurses who are difference age, age service and duration of operation in ward found that adherence to nursing practice guidelines and satisfaction with urinary tract infection prevention were found in patients receiving urinary catheterization. no difference Both the male ward and the female ward. It also found that between August and December, no CAUTI cases were infected.

Keyword : nursing practice guidelines , prevention of urinary tract infections

บทนำ

การติดเชื้อในโรงพยาบาล เป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขของหลายประเทศทั่วโลก ที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อผู้ป่วยทำให้เกิดการเจ็บป่วยที่รุนแรง นอนโรงพยาบาลนานขึ้น สูญเสียค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น และทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสเสียชีวิตสูง (Emily RM & Sydnor TMP, 2011) การติดเชื้อส่วนใหญ่ที่พบสัมพันธ์กับการสอดใส่อุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ เช่น การติดเชื้อในกระแสโลหิตที่สัมพันธ์กับการใส่สายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง การติดเชื้อปอดอักเสบจากการใส่เครื่องช่วยหายใจ และการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะจากการใส่สายสวนปัสสาวะ รวมทั้งการติดเชื้อที่ตำแหน่งผ่าตัด (McGuckin M. 2012)

การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะร่วมกับการใส่สายสวนทางเดินปัสสาวะ (catheter associated urinary tract infection; CAUTI) เป็นปัญหาที่พบบ่อย มีอุบัติการณ์สูงถึงร้อยละ 70-80 หรือมากกว่าร้อยละ 40 ของผู้ป่วยติดเชื้อระหว่างรักษาตัวอยู่ในสถานพยาบาลในแต่ละปี (Flores-Mireles AL and other, 2015) และเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยต้องนอนโรงพยาบาลนานขึ้น เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาเพิ่มมากขึ้น (Scott Rd., 2009) และอาจทำให้เกิดการติดเชื้อในกระแสเลือด ซึ่งมีอัตราการตายร้อยละ 20 โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อ CAUTI ทำให้อัตราตาย และจำนวนวันนอนโรงพยาบาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Kotikula I, Chaiwarith R., 2018)

โรงพยาบาลบึงสามพันได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อควบคุมการติดเชื้อ CAUTI ตามเกณฑ์ของระบบเครือข่ายสุขภาพอเมริกา (NHSN; National healthcare safety Network) ที่ 50 เปอร์เซนต์ไทล์ (50 percentile) เท่ากับ 3.1 ครั้ง/1,000 วันของการสายสวนปัสสาวะ อัตราการติดเชื้อ CAUTI ของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบึงสามพัน ปี 2560-2562 เท่ากับ 1.59, 0.44 และ 1.19 ครั้ง/1,000 วันของการสายสวนปัสสาวะตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราการติดเชื้อ CAUTI ที่สูงกว่าตัวชี้วัดของโรงพยาบาล แม้ว่าหอผู้ป่วยได้จัดทำแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลควบคุมมาตรฐานการ

พยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะและจากการสังเกตการณ์ของหัวหน้างานการพยาบาลให้ความเห็นบางส่วนหนึ่งเกิดจากบุคลากรเป็นพยาบาลจบใหม่ ให้การดูแลไม่ถูกต้องในหลายด้านและขาดแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะที่ครอบคลุมและเป็นทิศทางเดียวกัน พยาบาลวิชาชีพและผู้ช่วยพยาบาลขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลผู้ป่วยทำให้อัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลสูง ซึ่งกิจกรรมการพยาบาลที่สำคัญที่สุดทำให้ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะคือการสวนปัสสาวะและการคาสายสวนปัสสาวะ

ดังนั้นในการลดอัตราการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะและบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ เกิดความปลอดภัย เสียค่าใช้จ่ายน้อยลง และลดวันนอนให้น้อยลง และบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจสามารถปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและป้องกันการติดเชื้ออย่างถูกต้อง รวมทั้งการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ มีอุปสรรคปัญหาที่สามารถปรับปรุงพัฒนาระบบงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพให้ตอบสนองในการให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ป่วยเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะในหอผู้ป่วยโรงพยาบาลบึงสามพัน

2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) เพื่อศึกษาผลการใช้แนวทางการปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อ

เชื้อในโรงพยาบาลระบบทางเดินปัสสาวะของผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะหรือผู้ป่วยต่ออุบัติเหตุการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการสายสวนปัสสาวะของโรงพยาบาลบึงสามพัน ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2563 ถึง 30 พฤศจิกายน 2563

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะในหอผู้ป่วยหญิง/ชายในของโรงพยาบาลบึงสามพัน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะในหอผู้ป่วยหญิง/ชายในของโรงพยาบาลบึงสามพัน การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการปิดตารางของ Taro Yamane กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน .05 ขนาดประชากร 100 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 80 คน ในการวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการ Simple Sampling โดยจับสลากแบบไม่ใส่กลับคืน

เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria) 1) อายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไป 2) ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะมากกว่า 2 วันจากหน่วยงานในโรงพยาบาลบึงสามพัน เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) 1) ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะต่อเนื่องโดยไม่ถอดออก 2) ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะแบบสวนปล่อย โดยสรุปได้ 126 คน แบ่งเป็นผู้ป่วยชาย 86 คน ผู้ป่วยหญิง 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือชุดที่ 1 แนวทางการปฏิบัติตามโรงพยาบาลเพื่อการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลระบบทางเดินปัสสาวะของผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยกิจกรรม 6 ขั้นตอน คือ 1) เลือกผู้ป่วยเพื่อใส่สายสวนปัสสาวะ เมื่อมีข้อบ่งชี้ 2) เลือกสายสวนปัสสาวะที่เหมาะสมกับผู้ป่วย 3) เตรียมอุปกรณ์การสวนปัสสาวะ 4) วิธีการสวนปัสสาวะ

5) การดูแลสายสวนปัสสาวะ 6) การเปลี่ยนสายสวนปัสสาวะและถุงปัสสาวะ

2. เครื่องมือชุดที่ 2 แบบสังเกตการปฏิบัติตามแนวทางการพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลระบบทางเดินปัสสาวะของผู้ป่วยที่ใส่สายสวนปัสสาวะซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด จำนวน 18 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับคือ ปฏิบัติครบถ้วนถูกต้อง ปฏิบัติแต่ไม่ครบถ้วน ไม่ปฏิบัติ การแปลผลคะแนน (ประคอง กรรณสูต, 2542)

0.00-0.66 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

0.67-1.33 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.34-2.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดี

3. เครื่องมือชุดที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อแนวทางปฏิบัติตามการพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะเป็นลักษณะเป็นคำถามจำนวน 10 ข้อ ให้เลือกตอบได้ ระดับของ Likert Scale เกณฑ์การแปลผลระดับความพึงพอใจโดยรวมและรายข้อแบ่งระดับการหาอัตราภาคขั้นโดยใช้ ค่าพิสัย (ประคอง กรรณสูต, 2542) การแปลผลคะแนน 5 ระดับดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง พึงพอใจระดับพอใช้

1.00-1.49 หมายถึง พึงพอใจระดับต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลการสังเกตและการปฏิบัติตามแนวทางการประเมินด้วยสถิติเชิงพรรณนาหาค่าความถี่ร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพตามแนวทางการปฏิบัติตามการพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลระบบทางเดินปัสสาวะ ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และ

ทดสอบอัตราการเกิดการติดเชื้อ เปรียบเทียบก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาลด้วยสถิติอนุमान

ผลการศึกษา

1. แนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน ได้แก่ แนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน (ผู้ป่วยหญิง) และแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน (ผู้ป่วยชาย)

2. ผลการพัฒนาแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน

21 ผลการพัฒนาแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน

21.1 ในผู้ป่วยหญิง พบว่า ระดับการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยหญิง อยู่ในระดับดี การปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยหญิง ของพยาบาลที่มี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยหญิงของพยาบาลมี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน (Multi way ANOVA)

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	.458	4	.114	3.771	.012
Intercept	46.159	1	46.159	1521.134	.000
อายุ	.002	1	.002	.076	.785
อายุราชการ	.119	1	.119	3.928	.055
ระยะเวลาปฏิบัติงาน	.002	1	.002	.061	.806
Error	1.062	35	.030		
Total	142.917	40			
Corrected Total	1.520	39			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพยาบาลการป้องกันการติดเชื้อจากการคาสายสวนปัสสาวะ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดิน

ปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยหญิง ของพยาบาลที่มี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยหญิง ของพยาบาลที่มี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน (Multi way ANOVA)

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
Corrected Model	1.491 ^a	4	.373	1.227	.318
Intercept	238.237	1	238.237	783.827	.000
อายุ	.459	1	.459	1.509	.228
อายุราชการ	.067	1	.067	.220	.642
ระยะเวลาปฏิบัติงาน	.608	1	.608	2.002	.166
Error	10.334	34	.304		
Total	698.315	39			
Corrected Total	11.825	38			

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.1.2 ผลการพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย พบว่า ระดับการปฏิบัติตามแนวทางแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย

โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี การปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย ของพยาบาลที่มี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชายของพยาบาลที่มี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน (Multi way ANOVA)

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
Corrected Model	.516	6	.086	2.586	.024
Intercept	43.289	1	43.289	1302.450	.000
อายุ	.001	1	.001	.036	.849
อายุราชการ	.059	1	.059	1.766	.188
ระยะเวลาปฏิบัติงาน	.024	1	.024	.729	.396
Error	2.626	79	.033		
Total	313.142	86			
Corrected Total	3.141	85			

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ระดับความพึงพอใจต่อแนวทางแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบ

ทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย ของพยาบาลที่มี อายุ , อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกันพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดิน
ปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชายของพยาบาลที่มี อายุ ,
อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึกต่างกัน (Multi way ANOVA)

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	1.685	6	.281	.688	.660
Intercept	215.147	1	215.147	527.404	.000
อายุ	.654	1	.654	1.603	.209
อายุราชการ	.029	1	.029	.071	.791
ระยะเวลาปฏิบัติงาน	.408	1	.408	.999	.321
Error	32.227	79	.408		
Total	1656.807	86			
Corrected Total	33.912	85			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. อัตราการติดเชื้อระบบทางเดิน
ปัสสาวะร่วมกับการใส่สายสวนทางเดิน
ปัสสาวะ CAUTI ปี 2563

ตารางที่ 1 อัตราการติดเชื้อ การติดเชื้อระบบทางเดิน
ปัสสาวะร่วมกับการใส่สายสวนทางเดิน
ปัสสาวะ (CAUTI ปี 2563)

เดือน	จำนวนผู้ป่วย CAUTI (ราย)	จำนวนผู้ป่วย CAUTIติดเชื้อ (ราย)	จำนวนผู้ป่วย ติดเชื้อ(ราย)
มกราคม	1	1	10
กุมภาพันธ์	2	2	13
มีนาคม	1	1	8
เมษายน	1	1	17
พฤษภาคม	1	1	13
มิถุนายน	1	1	15
กรกฎาคม	2	2	21
สิงหาคม	1	0	15
กันยายน	1	0	19
ตุลาคม	1	0	17
พฤศจิกายน	0	0	6
ธันวาคม	1	0	10
รวม	13	9	164

จากตาราง 1 อัตราการติดเชื้อ CAUTI ปี 2563
พบว่าระหว่างเดือน สิงหาคม ถึง ธันวาคม ที่ไม่พบ
ผู้ป่วยCAUTI ติดเชื้อ

อภิปรายผล

จากการกำหนดแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการ
ป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่
ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน
ได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวทาง
ปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบ
ทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวน
ปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันโดยระดมแนวคิดจาก
บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรแพทย์ กลุ่มการ
พยาบาล กลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน ซึ่ง
สามารถสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติได้แก่ แนวทาง
ปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบ
ทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวน
ปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน (ผู้ป่วยหญิง) และ
แนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อ
ระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวน
ปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน (ผู้ป่วยชาย) อันเป็น
ผลมาจากการจัดให้มีเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง
บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ชนธิป สลิ้น, 2561; เกษร สังข์
เกษและคณะ, 2015) ส่งผลให้ผลการพัฒนาแนวทาง

ปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน ในผู้ป่วยชาย พบว่าระดับการปฏิบัติตามแนวทางแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี การปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย ของพยาบาลที่มีอายุ, อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อแนวทางแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพันในผู้ป่วยชาย ของพยาบาลที่มีอายุ, อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตึก ต่างกัน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และระหว่างเดือน สิงหาคม ถึง ธันวาคม ที่ไม่พบผู้ป่วย CAUTI ติดเชื้อสอดคล้องกันกับการศึกษาของ ธิดากัมพูพงศ์ และคณะ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลลำพูน โดยการพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลในการศึกษานี้ใช้แนวคิด PRECEDE-PROCEED Model 3 ระยะ ได้แก่ ระยะพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระยะดำเนินการใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาล และการประเมินผลลัพธ์เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดความรู้แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติ แบบเฝ้าระวังการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ และแบบวัดระดับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาล ซึ่งผ่านการตรวจสอบความ

ตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.93, 0.91, 0.92 และ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของบุคลากรสุขภาพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติภายหลังจากการส่งเสริมการปฏิบัติ ($p < 0.001$) สำหรับการปฏิบัติของบุคลากรสุขภาพ พบว่า การปฏิบัติหลังได้รับการส่งเสริม เพิ่มขึ้นในทุกกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) Catheter associated urinary tract infection (CAUTI) ลดลงจาก 3.99 ครั้ง ต่อพันวันคาสายสวนปัสสาวะ เหลือ 1.54 ครั้งต่อพันวันคาสายสวนปัสสาวะ ($p < 0.001$) การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการใช้แนวทางปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะช่วยลดการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะ และสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนาชวนไชย (2561) ได้ทำการพัฒนาระบบการพยาบาลเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการใส่คาสายสวนปัสสาวะ ผลการศึกษาพบว่า 1) ระบบการพยาบาลเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะจากการใส่คาสายสวนปัสสาวะสามารถนำไปใช้ได้จริง 2) คุณภาพการพยาบาลเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะจากการใส่คาสายสวนปัสสาวะที่ระดับ 281 3) อุบัติการณ์การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ใส่คาสายสวนปัสสาวะ 1.07 ต่อ 1,000 ใส่สายสวนปัสสาวะพบมากที่สุดในห้องผู้ป่วย กลุ่มงานการพยาบาลศัลยกรรม 4) ผลการปฏิบัติตามแนวทางการดูแลผู้ป่วยใส่คาสายสวนปัสสาวะถูกต้องในระดับดีที่ร้อยละ 87.2

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลบึงสามพัน ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับแนวคิด ค้นหาทางออกร่วมกันจากบุคลากร

ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การแพทย์ กลุ่มการพยาบาล
กลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน ซึ่งเป็นการ
ค้นหาแนวปฏิบัติที่สามารถจับต้องและปฏิบัติได้จริง
เนื่องจากสิ่งที่เกิดขึ้นล้วนมาจากประสบการณ์ และจุด
ร่วมที่ลงตัว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
ควรศึกษาในแนวปฏิบัติทางการพยาบาลอื่นๆ
เพื่อให้เกิดความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์และ
ปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลวัลย์ ไตรบุตร. (2551). ผลของการส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกต่อการปฏิบัติของพยาบาลและพฤติกรรมการติดเชื้อปอดอักเสบ
จากการใช้เครื่องช่วยหายใจในโรงพยาบาลทั่วไป. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ พยาบาลด้านการควบคุม
การติดเชื้อ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2551.
- กาญจนา ขวัญไชยสิทธิ์ กิตติรัตน์ สัสดีวัชร ศันสนีย์ ชัยบุตร. (2561). ได้ทำการพัฒนาระบบการพยาบาลเพื่อป้องกันและควบคุมการติด
เชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะ. วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ. ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 :
มกราคม - มีนาคม 2561
- เกษร สัมภาษณ์ออนไลน์ นัสนันท์เหิระวิภา แก้วเคน และปิยนุช บุญทอง. (2015) การพัฒนาคุณภาพระบบบริการพยาบาลผู้ป่วยหนัก จังหวัด
สกลนคร. วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ 2015; 33:110-120.
- ชนาธิป ลิณิน. (2561)การจัดการความรู้คืออะไร : KM?. <http://ks.muts.ac.th/th/whatiskm>
- ธิดา กัมพูพงศ์ มาลีวรรณ เกษตรทัต ศศิประภา ต้นสุวัฒน์ ธนิญ น้อยเปิง(2554). การพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลในการป้องกัน
การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลลำพูน. วารสารสาธารณสุขล้านนา. ปีที่ 9
ฉบับที่ 2 (2554). พฤษภาคม-สิงหาคม
- ประคอง กรณสูตร (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Emily RM & Sydhon TMP.(2011). Hospital epidemiology and infection control in acute-care settings. Clin Microbiol Rev 2011;
24: 141-173.
- Flores-Mireles AL, Walker JN, Caparon M, Hultgren SJ.(2015). Urinary tract infections: epidemiology, mechanisms of infection
and treatment options. Nat Rev Microbiol 2015; 13: 269-84.
- Kotikula I, Chaiwarith R. (2015). Epidemiology of catheter-associated urinary tract infections at Maharaj nakorn Chiang mai
hospital, northern thailand. Southeast Asian J Trop Med Public Health 2018;49: 113-22.
- McGuckin M.(2012). The patient survival guide: 8 simple solutions to prevent hospital and healthcare-associated infections.
New York, NY: Demos Medical Publishing.
- Scott Rd. (2009). The Direct Medical Costs of Healthcare-Associated Infections in U.S. Hospitals and the Benefits of
Prevention, 2009.